

9.11.2018

Kuntien valtionosuusjärjestelmän kehittämistä selvittävän sihteeristön asettaminen**Asettaminen**

Valtiovarainministeriö on tänään asettanut kuntien valtionosuusjärjestelmän kehittämistä selvittävän sihteeristön.

Toimikausi

15.11.2018 – 28.2.2019

Tausta

Maakunta- ja sote-uudistuksen myötä noin 70 prosenttia peruspalvelujen valtionosuudesta siirtyy maakuntien rahoitukseen. Jäljelle jäävät valtionosuustehtävät painottuvat varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen rahoitukseen. Muutos nykyiseen on suuri, minkä vuoksi nykyisen valtionosuusjärjestelmän laskentaperusteita on syytä uudistaa tulevaisuuden kunnan tehtäviä vastaavaksi. Muutoksella on vaikutusta kuntien rahoitukseen laajemminkin, joten esiselvityksessä olisi tarkasteltava myös muita kuntien tuloja, erityisesti verotuloja.

Kuntien talouden eriytymiskehitys jatkuu. Tämä asettaa omat vaatimuksensa myös kuntien rahoitusjärjestelmien toimivuuden arvioimiselle. Kuntien nykytilaa ja tulevaa kehitystä olisi arvioitava erityisesti väestörakenteen ja taloudellisten muutosten kautta. Näkemystä tarvitaan mm. siitä, millaisia eroja on kuntien kustannuksissa ja miten kuntien taloudellinen tilanne poikkeaa koko maassa ja eri tyyppisissä kunnissa.

Kuntien tehtävälä on muuttumassa voimakkaasti maakunta- ja sote-uudistuksen myötä. Jatkossa kuntien peruspalvelujen painopiste on varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja kirjasto- ja kulttuuripalveluissa sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Uudistuksen myötä kuntien kustannus- ja tulopohja supistuu noin puoleen nykyisestä. Selvitystyössä olisikin arvioitava, miten muutokset vaikuttavat kuntien talouden tasapainotilanteeseen sekä kykyyn suoriutua lakisääteisten palveluiden rahoituksesta.

Uudistuksen jälkeisessä tilanteessa kuntien elinvoimatekijöiden merkitys kasvaa entisestään. Esiselvityksessä olisikin pohdittava, tulisiko valtionosuusjärjestelmään sisällyttää kriteerejä, jotka vastaisivat tähän muutuvaan tilanteeseen, vai keskitytäänkö pelkästään peruspalvelujen tarve-eroista aiheutuvien tasaamiseen.

Tehtävä

Sihteeristön tehtävänä on valmistella esiselvitys kuntien valtionosuusjärjestelmän tulevaisuuden suuntaviivoista tilanteesta, jossa kuntien tehtäviä siirretään mittavasti maakuntien vastuulle ja kuntien talouden eriytymiskehitys voimistuu.

Muutoksella on vaikutusta myös kuntien muuhun rahoitukseen. Sihteeristön tehtävänä on tarkastella myös muita kuntien tuloja, erityisesti verotuloja, osana kuntien toiminnan kokonaisrahoitusta sekä julkisen talouden kokonaisuutta.

Kokoonpano

Sihteeristö kuulee työssään laajasti asiantuntijoita ja kuntakenttää.

Sihteeristön puheenjohtaja:

Tanja Rantanen, finanssineuvos, VM

Jäsenet:

Henrik Rainio, vt. johtaja, Suomen Kuntaliitto

Arto Salmela, neuvotteleva virkamies, VM

Merja Taipalus, neuvotteleva virkamies, VM

Jenni Kellokumpu, budjettineuvos, VM

Pasi Rentola, talouspäälikkö, OKM

Antti Väisänen, neuvotteleva virkamies, STM

Asiantuntijat:

Ville Salonen, neuvotteleva virkamies, VM

Markku Nissinen, finanssineuvos, VM

Sanna Lehtonen, kehittämisspäälikkö, Suomen Kuntaliitto

Eeva-Riitta Pirhonen, ylijohtaja, OKM

Sihteerit:

Erkki Papunen, erityisasiantuntija, VM

Miikka Vähänen, erityisasiantuntija, VM -> 31.12.2018 saakka

Aarne Rissanen, erityisasiantuntija, VM

Kustannukset

Työ tehdään virkatyönä. Kustannukset maksetaan valtiovarainministeriön toimintamenomomentilta (280101).

Kunta- ja uudistusministeri

 Anu Vehviläinen

Osastopäälikkö, ylijohtaja

 Jani Pitkäniemi

Jakelu

Päätöksessä mainitut

Tiedoksi

VM/ erityisavustajat Matias Hilden ja Tuomas Vanhanen
VM/ valtiosihteeri kansliapäällikkönä Martti Hetemäki
Valtiovarainministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö,
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suomen Kuntaliitto
VM/budjettiosasto
VM/vero-osasto
VM/kunta- ja aluehallinto-osasto